

# BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:**

Belyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.  
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

**FELKÉPÉS SZERKESZTŐ:**

**Dr. VERÉB GYULA.**

**SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:**

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adódnak vissza.

Hirdetések Árszabály szerint.

## Háboru.

Akik nem vagyunk szem és fültanui a legfőbb intéző körök szándékainak, a hírlapok egymással ellentétes hireiből vagyunk kénytelenek jobbra vagy balra következtetni. Lesz-e nem lesz-e háboru? Annyit azonban most már határozottan meg kell állapítanunk, hogy bizony viszik bakáinkat Boszniába.

Fájdalmasan esik a válás a távozónak, az itthon maradottnak is. Nemzeti önérzetünknek azonban el kell fojtania a fájdalmat, hogy ökölbe szorított markunk annál biztosabban csaphasson a nemzetünket, államunkat indokolatlanul sértők pofájába, hogy a manlicher golyója biztosabban furódjék a megvadult rácok koponyájába, hogy a huszár kard biztosabban vágja a nyelvét ránk öltögetők koponyájára a huszárvágást, mely észreterít.

Meg is teszik ezt katonáink.

Mikor így irunk, ezzel nem a bajt kicsinyítjük. Szerbia, Montenegró, bár mily kicsinyek is, még mindig okozhatnak nagyobb bajt is. Es e bajt bizonyára csak növeli azon körülmény, hogy mögöttük valamely nagyhatalom rejtőzködik. Melyik ez a nagyhatalom?

A lapok hireiből kiböngészni a valóságot, eddig lehetetlen volt. Hol Angliát, hol Németországot, hol Oroszországot állították a kis balkánállamok mögé. Legujabban Olaszország a bujtogató. Es talán ez is a legvalószínűbb. Es ha csakugyan Olaszország az ellenfél, ezen esetben a hármasszövetségnek befellegzett.

Meg kell azonban itt is állapítanunk azt, hogy az olasz parlamentben szükségesnek jelezték ki, csak tegnapelőtt, a hármasszövetség fentartását, amiből arra kellene következtetnünk, hogy Olaszország nem avatkozik, legalább hivatalosan nem a Szerbiával és Montenegróval esetleg megküzdendő háborunkba.

Románia annyira határozott álláspontot foglal el, hogy még lovakat sem enged át területén, melyeket Oroszországból szállítanak Szerbiába.

De térjünk vissza a nagyhatalmakra. Kérdés, vajon mennyire növeli a veszélyt azon tény, hogy nem a többi nagyhatalmakkal állunk szemben az annexió ügyében, hanem éppen Olaszországgal? Erre biztosan felelni természetesen csak azok tudnak, akik

ismerik a diplomáciának titkos meg egyezéseit. Ha azonban ennek dacára is következtetünk, ezt csak azért tesszük, mert megnyugtató képet akarunk magunknak megalkotni, mintegy feleletképpen a kérdésre.

Az bizonyos, hogy Németország, Anglia, Franciaország is békére intették a szerbeket. Bizonyos az is, hogy az Angol legfőlegb kihasználja a török bojkottot, de nem szítja ellenünk az ellenszenvet. A török sem éppen mutat háborus kedvet. Nincs tehát ok arra, hogy ezen államok a mi kárunkra szolnának a háboruba.

Arra azonban nagyon is sok okból következtetünk, hogy az olasz beavatkozás nem annyira ellenünk, mint inkább Olaszország ellen hangolná a nagyhatalmakat. Mi semmit sem változtattunk a Balkán helyzeten s az annexióval nem akarunk újabb területet biztosítani magunknak. Olaszország azonban bizonyára felforgatná a Balkánfélszigetet, hogy magának ott biztos befolyást szerezzen. Ez megzavarhatná a többi nagyhatalmak közgazdasági érdekeit, melyeket mi érintetlenül hagyunk s ezért Olaszország bizonyára nem csak velünk állana szemben. Ebből a következtetésből egy kis megnyugvást merithetünk, amely megnyugvának bizonyára biztosabb alapja az olasz parlamentnek határozott állásfoglalása a hármasszövetség fentartása mellett.

Igy azután megint csak Montenegró és Szerbia marad velünk szemben. Hát ha vér árán is, de ezekkel mégis csak elbánunk. Ha ugyan komoly háborura kerül sor. Mert még mindig nem tudunk hinni komoly háboruban. Osszeütközések, rablóbandákkal kénytelen-kelletlen folytatandó verekedések, nem háboruk. Ha a szerbek meg tudják értetni a bandákkal, hogy esetleg miattuk kell bemasirozunk Szerbiába, miattuk kell Belgrádot bombáztatni, akkor nem lesz háboru. Talán megértik ezt a bandák maguktól is.

— **Katholikusok!** Ne feledjétek, mit mondott Ketteler, mainzi püspök:

— Akinek manapság a kath. sajtó iránt nincs érzéke, az ne tartson számot arra, hogy katholikusnak nevezze!

## Szerb magyar paritás.

— Méri s társainak ajánlva. —

Technikai okokból maradt eddig válasz nélkül e lapok hasábjain cikkező Mérinek a martonosi magyarok és szerbek közötti viszonyokra vonatkozó megjegyzései. E megjegyzések nem alapulnak igazságon s azért a következőket izeni Mérinek az, aki a viszonyokat teljesen ismeri. Méri szerint négy ezer magyart nem kell félteni ezer szerbtől s az nem baj, ha egy szerb bekerül a községi képviselőtestületbe. Nem is az a baja a martonosi magyaroknak, mintha félnének a szerbektől, hanem az, hogy a magyarok nem juthatnak a jelenlegi viszonyok közt számarányuknak megfelelő pozícióba a községi ügyek intézésénél. Lássuk csak, hogy állunk?

A számok beszélnek. Van Martonoson, mondjunk kerekszámot, ötezer magyar és ezer szerb s mégis a két községi bíró közül az egyik magyar a másik szerb, a két jegyző közül az egyik magyar a másik szerb, a két községi pénztáros közül az egyik magyar a másik szerb, a négy esküdt közül kettő magyar kettő szerb, a négy kisbíró közül kettő magyar kettő szerb, a két tűzör közül az egyik magyar a másik szerb, a két megyebizottsági tag közül az egyik magyar a másik szerb, a két gátör közül az egyik magyar a másik szerb. Azt hiszem, hogy nem ily arányban van az ezer az ötezerhez. Es ne adj Isten, hogy valaki ezen botrányos aránytalanság ellen felemelje szavát, mert azonnal világgá kürtölik, hogy az a valaki a községi békének a megrontója.

A községi képviselőtestület negyven tagja közül 15 szerb, 4 zsidó és 21 magyar. Hát ez arány? Nem is kell említenem, hogy a zsidók mindig a szerbek pártján vannak, no meg Martonoson is meg van az a baj, a mit Méri — önmagán is tapasztalt, hogy a magyar soha össze nem tart. Ha ily körülmények közt még biztosítunk egy kerületet, amely feltétlenül szállíthat be nem egy hanem hat szerb képviselőt s emellett a magyarok hagyományos széthuzása folytán esetleg a többi kerületben is győzhet egyik másik szerb, akkor mondja meg Méri, hogyan juthat a magyarság számarányához mért biztos többséghez? Vagy talán folyton pakáljunk, hogy egy szép napon kibuktassanak minden magyart a képviselőtestületből? Attól pedig ne féljenek a szerbek, hogy a magyarok Méri szerint „kirugják” a szerbeket, még pedig azért nem, mert a magyarok nem szerbek.

Bizonyára ismeri Méri, a szenttamási szerb uralmat, hát mondja meg, hogy az ottani négy ezer magyar hány magyarelőljáróval van képviselve a községében, ahol a legutóbbi időkig is a jegyzőkönveket szerbül vezették. Ezeknél fogva Mérinek azon meggondolatlan kijelentését, hogy ha kellene, újabban is a magyarok ellen foglalna állást, tán inkább a helyzet nemismerésének, mint a hazafias érzés hiányának kell betudni. Legalább ezt tetelezi fel Mériől az, ki a helyzetet jobban

Ösméri.

## Nagymosás Obecsén.

Közismert dolog, hogy a vármegye alispánja a nyár folyamán nagy apparátussal hivatalvizsgálatot ejtven meg egy hétig Obecsén, annak megdöbbentő eredményéhez képest a városi jegyzőket állásuktól felfüggesztette s velük együtt több alkalmazott ellen 63 pontban fegyelmi vizsgálata-t rendelt el.

Ennek megejtésével Popovics Sebő vármegyei levéltárnok próbálkozik mostanában. Több, mint egy hónapja kísérletezik már a nagy mosással, s ha így megy a szapulás, nem lesz annak vége egy álló esztendeig sem s az iratok kitesznek vagy legalább is egy marhaszállító waggonra valót.

Hatszáz ivnél már is több az eddig fölvetett jegyzőkönyv, pedig még a kezdetek kezdetén s az első fegyelmi pont letelején tartanak.

A város irányadó emberei, a kiknek mi sem fekszik inkább a szívében, mint Augiás istállójának teljes kitisztítása, a leghidegebben és akaratlanul is a legnagyobb bizalmatlansággal fogadták Popovics kiküldetését, nem azért, mintha e különben talpig derék férfiú nemes igyekezetében és becsületének szándékában egy pillanatig is kételkedtek volna, hanem csupán azért, mert ily nagy horderejű ügy lebonyolításához, a hol Obecse, mint károsult, sok-sok ezerrel van érdekelve, legalább is a jogi és bírói téren valamennyire otthonos és tájékozott egyén kiküldését jogosan várták és remélték.

Ilyen óriási fegyelmi ügye hamarjában nem volt az országnak s meglepő, hogy a vármegye ilyen rendkívül fontos ügyben, a mely Obecsére nézve valósággal életkérdés, mégis egy régi leltári butort, a jó Sebő bácsit küldte ki, a ki telve van ugyan ügybizalommal és igazságszeretettel, de a négy normális iskolai végzettség mellett, kellő jogi és bírói ismeretek hiányában nem csoda aztán, ha elkalandozik a szövevényes fegyelmi ügy utvesztőjében; kinosan vergődik, mint a parta vetődött keszeg, és hiába kapkod a labirintból kivezető Ariadne-fonál után!

A város vezető embereinél, akik ugyan csak ismerik tövéről hegyére a fegyelmi ügy állását, épen az alapos alispáni hivatalvizsgálat nyomán, óriási az elkeseredés és felháborodás a fegyelminek a megkezdett és szokatlan mederben való lefolytatása miatt.

Különösen az keltett roppant visszataszást, hogy a vizsgálóbíró kereken megtagadta a számvizsgáló közgyűlés 284 pontba foglalt súlyos vádpontjainak nyilvánítását és kivizsgálását, pedig ép ez a gerince az egész vizsgálatnak; ez rántaná le a leplet a hallatlan visszaélésekről, ez tenne tanubizonyosságot a várost ért súlyos anyagi kártételekről.

A tanukként kihallgatott városi képviselők, akik ugyancsak libabőrösek, a fokozatos anyagi felelőség miatt rendre óvást mondanak be a jegyzőkönyvbe a vizsgálatnak ilyen hallatlan módja ellen; egyik megyei képviselő interpellációt is jelentett be ebben az ügyben a legközelebbi rendes vármegyei közgyűlésre, a melyre mind az 58 óbcesei megyei képviselő bevonul, hogy energikusan tiltakozzék a különös fegyelmi vizsgálat ellen. A miniszternél is panaszt tesznek részint ezért, részint pedig azért, mert Obecsenek tíz évi közpénztári számadása maig sincs véglegesen közel 8 millió koronáról; ott hevernek azok ládákba beszőgezve és leponyvázva az óbcesei nagy tanácsteremben, mindeneknek csufjára és szűgyenére.

A nyugdíjaztatásra már teljesen megérett kiküldött helyébe pedig más alkalmasabb, a jogi és bírói téren teljesen járatos egyén delegálását kérelmezik, mert hiába, régi közmondás az, hogy aki minek nem mestere, annak hóhéra.

Egy megyei képviselő.

**Ne járjunk olyan sörcsarnokokba, vendéglőkbe és kávé-**

**házakba, hol a .: nem találjuk.**  
BÁCSKAI NAPLÓT

## El Boszniába.

A szabadkai ezred 250 bakája ma reggel utazott le Boszniába, Vigan dalolva mentek katonáink az ismeretlen veszedelmek elé, akár csak diszfelvonulásra indultak volna.

\*

Szabadkára is érkezett már gyászhir. Vojnic Hadrics nevű közbaka, akit gúnyneven Csicsónak ismertek, egy bandával történt összeütközés alkalmával halálosan megsebesült és meg is halt.

Csicsó egyike volt Szabadka híres verekedőinek.

\*

Az Alkotmány nyomán megírtuk mai számunkban, hogy Bileknél egy 38. ezredbeli főhadnagyot és öt 38. ezredbeli és három 23. ezredbeli közkatonát felkoncoltak.

A mai lapok nem vesznek tudomást e hírről, s azzal iparkodnak megcáfolni, hogy a belügyminiszterium az esetről semmit sem tud.

De hasztalanul czáfolják, mert a valóságot maga a főhadnagy családja cáfolja meg. Csak a névben történt tévedés, a főhadnagyot ugyanis Kreiternek hívják és nem Breitnernek. A gyilkos golyó a főhadnagy két szeme között furódott a főbe és okozta a halált. A katonai láttelelet öngyilkosságot konstatal, ezt azonban maga a seb megcáfolja.

\*

Egyébként ma minden oldalról békés hírek érkeznek. Az egyik fővárosi lap orosz katonatiszt tollából a szerb hadsereget ismertető cikket közöl. Ezen ismertetés szerint a szerb hadsereg állapota nem valami haroképes és ha a bolgárok megverhették, mi bizonyára elverhetjük rajtuk a port.

## Egy törzsorvos halála.

Gyorsan terjedt el ma reggel a városban egy közismert, derék katonatiszt váratlan halála. Az elhunyt tiszt Grósz Sándor, a 86-dik gyalogezred törzsorvosa, kit tán fél éve csak, hogy törzsorvosnak léptették elő.

Grósz Sándor, három nappal ezelőtt, a szájürben kisebb sérülést szenvedett. A sérülést állítólag műfogai okozták, melyekkel néhány hiányzó fogat akarta pótozni.

A sérülés után dagadni kezdett a szájpaddás s Grósz orvos, hogy a szükséges operációnak magát alávesse, dr. Sántha György szanatóriámába ment. Ugy látszik későn, mert a vérmérgezést meg nem akadályozhatták. Ma reggel halt meg a derék orvos, kinek elhunytával tisztársai bizonyára derék kártársat vesztek.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Grósz Gyula ugy maga, mint testvérei: Grósz Frigyes, Grósz Armin, Grósz Géza és Grósz Arpad, valamint a többi rokonság nevében fájdalmas szívvel jelenti, hogy az önfeláldozó testvér Dr. Grósz Sándor cs. és kir. törzsorvos folyó hó 4-én reggel fél 7 órakor rövid szenvedés után életének 44 ik évében jobblétre szenderült. A drága halott hült tetemei december hó 5-én délután fél 3 órakor fognak a Damjanich-utca 147-ik számú háznál az ág. hitv. szertartása szerint beszenteltetni és innen az ugynevezett bajai sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Szabadka, 1908. december hó 4-én. Aldás és béke poraira!

## Karácsonyi vásár!

Ideiglenes nagy árleszállítás karácsonyra!

Kiváló jeles könyvek teljes új példányokban

— 50 - 90% engedménnyel. —

## Alkalmi vétel

közérdekű művek, mesekönyvek, ifjúsági iratok és képeskönyvekből.

Diszes levélpapírok dobozokban, emlékkönyvek, képes levelezőlap-albumok, tintatartók, írómappák, iskolai táskák és irodai felszerelések nagy választékban és legjutányosabb árak mellett kaphatók

## HEUMANN MÓR

könyvkereskedésben

Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

## H I R E K.

### Munkaközvetítés.

**Borbélysegéd** kerestetik Zomborba állandó alkalmazásra. Bővebbet kiadóhivatalunkban.

**Kályhastanoncok** kerestetnek négy évi tanulódőre, teljes ellátással Zomborba, Ugrý István kályháshoz.

**Flutanonközvetítés.** Kerestetnek az ujvidéki mesterek részéről négy évi ellátásra a következő iparágakra tanoncok: kefekötő, kőfaragó, mozaik, asztalos, oltárépítő asztalos, aranyozó, kémményseprő, könyvkötő, sütő, mézesbábos, kalapos, kötélfontó és üvegereszkedő. Díj nélkül közvetít

**Az ujvidéki ker. szoc. egyesület.**

— **A pápa egészsége.** Megírtuk már, hogy nincs igazuk azoknak a híreszteléseknek, amelyek X. Pius pápa súlyos betegségről szólnak. Azóta újra riasztó híreket olvastunk különböző lapokban. Ismételjük, ezek a hírek szerencsére nem igazak. Aggodalomra nincsen ok. Rómából ugyanis föltétlenül megbízható forrásból jelentik, hogy: A mult éjjelt a pápa igen jól töltötte. Petacci házi orvos határozott javulást állapított meg. Az a könnyű meghülés, melyben a pápa megbetegedett, már megszűnt és a pápa egészsége legfeljebb két nap alatt teljesen helyre áll. — Egy másik római távirat még ennél is öröndetesebb eseményt ad hírül. Azt, hogy a pápa gyöngéledéséből teljesen felépült és előreláthatólag hét-főn ismét kihallgatásokat ad.

— **A tisztujítás sorrendje.** A 10-diki tisztujító közgyűlésen megejtendő váasztásnak sorrendje a következő: 1. Egy polgármesteri állás betöltése. 2. Egy helyettes polgármester, tanácsnoki állás betöltése. 3. Egy főjegyzői állás betöltése. 4. Két tanácsnoki állás betöltés. 5. Egy főügyészi állás betöltése. 6. Egy adóhivatali főnöki állás betöltése. 7. Egy házipénztárnoki állás betöltése. 8. Két árvaszéki ülnök állás betöltése. 9. Egy ügyészi állás betöltése. 10. Két I. osztályu rendőrkapitányi állás betöltése. 11. Két másodosztályu rendőrkapitányi állás betöltése. 12. Egy harmadosztályu rendőrkapitányi állás betöltése. 13. Egy harmadosztályu rendőrkapitányi községi bírói állás betöltése. 14. Egy elsőosztályu aljegyzői állás betöltése. 15. Két másodosztályu aljegyzői állás betöltése. 16. Két harmadosztályu aljegyzői állás betöltése. 17. Egy adópénztárnoki állás betöltése. 18. Egy gazdasági felügyelői állás betöltése. 19. Két közgyámi állás betöltése. 20. Egy adópénztári ellenőri állás betöltése. 21. Egy elsőosztályu pénztári tiszti állás betöltése. 22. Egy segédhivatali igazgatói állás betöltése. 23. Egy számvizsgálói állás betöltése. 24. Egy, esetleg két adótisztai állás betöltése. 25. Egy, esetleg négy segédadótisztai állás betöltése. 26. Egy tanácsai iktatói állás betöltése. 27. Egy raktárnoki hordóhitelesítő állás betöltése. 28. Két elsőosztályu irnoki állás betöltése. 29. Hat, esetleg nyolc másodosztályu irnoki állás betöltése.

— **Katholikus népszövetségi értekezlet.** A bunyevácok részére vasárnap délután, a vecsernye után a belvárosi katolikus kör nagytermében értekezlet lesz. Petres János, Szent-Teréz templomi káplán és Pietkoszics András dr. ügyvéd fognak beszélni. A beszédek után taggyűjtés lesz.

— **Jegyzőválasztás Szilberekén** A másodosztályu, Szilberekén megejtett jegyzőválasztásnál a helybeli aljegyzőt Rauschenberger Gyulát választották meg egyhangulag. Az ugyanezen napra kitűzött aljegyzőválasztást el kellett halasztani.

— **Ovónő-választás.** A megboldogult Szkenderovics Odón leányát, Ilonát szerdán Topolyán 26 pályázó közül, egyhangulag óvónővé választották.

— **A moholi községi képviselő testületi választásokat** e hó 2 napján tartották meg a magyarságra nézve páratlanul szép eredménnyel. Ot kerületben 10 képviselőt választottak, 8 magyart s két szerbet. A magyar képviselők: Halász Mihály, Mallár Ferencz, Szántó András, Faragó Mihály, Raffay Sándor, id. Vida Sándor, Lakatos Pál és Apró András rendes tagok.

Póttagokká Világos Győray, Patyi Pál, Viktor Péter, Latinsik Antal, Andor Ferencz, Tóth Péter, Klucsik József és Horák János választották meg. Ezek közül öt keresztényszocialista.

— **Kivándorlás Bács megyében.** November hó folyamán 394 egyén váltott utlevelet Bács megyéből és pedig 334-en Amerikába, 14-en Szerbiába, 26-an Németországba 3-an Romániába s 17-en Európa többi államaiba.

— **Eljegyzés.** Pintér Vendel jegyet váltott Kovács Mariskával, Kulán.

— **Vadászterület bérbeadása.** A horgosi külső határ és Királyhalomból álló 3600 holdas vadászterület, mely a szabadkai ludasi határ mellett fekszik, folyó hó 6-án vasárnap délután három órakor, Horgos községében hat évre bérbe adatik alacsony bérösszeg mellett. Kikiáltási ára 44 korona.

— **Választás.** Bácsszentiván községében az üresedésben volt községi segédjegyzői állásra Sugár Károly végrehajtót s az így megüresedett végrehajtói állásra Kazal Endre szilágnyi községi irnokot választották meg.

— **Elítelt paprikahamisítók.** Az augusztushavi zombori vásáron három paprikárosnő feltűnő nyugtalansággal dugdosta el hamis paprikáját az arra járó rendőrkapitány elé. Az éberszemű kapitány azonban észrevette a nyugtalan lelkiismeretű asszonyok dugdosó manipulációját s nyomban megvizsgálta vásárra hozott paprikájukat. A vizsgálat eredménye igazolta a kapitány gyanúját, mert bizony mindhármuk paprikája hamisított volt. Mire Forgács Katalin bácskerteszi, Kocsis Leonka zombori árusítónőket fejéskint 50 korona fő s 20 korona mellékbüntetésre ítélte, a hamisított paprikát meg elkoztatta. A harmadik Kocsis Leonka, szabadkai árusítónő paprikája szintén hamisítottnak bizonyult be, úgye azonban csak napok mulva nyer véglegesítést. Ily keményen kellene üldözni az élelmiszer hamisítókat valamennyit s városaink közegészségügye bizonyára néhány százaléknyi javulást fog felmutatni.

— **Öngyilkos szabósegéd.** Oresics Balázs, kőművesmester, ma reggel a Dezső-utca közútjának kávéjában férfi kalapot talált. A lelet arra készítette, hogy benézzen a kutba, ahol a kalap tulajdonosának holttestét is megpillantotta. A mentők kiemelték a holttestet és megállapították, hogy Andrusék szabósegéd, aki Pirnitzer Vilmosnál dolgozott. Megállapították azt is, hogy az öngyilkos többször emlegette Pirnitzerné előtt öngyilkossági szándékát.

— **A bika meg a rendőr.** Egy szegedi lapban olvassuk: Nagy zenebonát okozott egy bika a szegedi Petőfi Sándor-szöglet és Dugonics-tér sarkán. A bika megvadult és szarvával nekiment egy kofának, akinek a süteményes kosarát feldöntötte. A járókelők rémülten szaladtak a hatalmas állat elől, a kofa pedig kétségbeesve elkezdett kiabálni:

— Rendőr ur, rendőr ur!

A bika a rendőr szóra illedelmesen meghunyászkodott s mire megérkezett a rendőr, már lecsöndesülve ballagott hajtói előtt. A reudőr örömteli arccal pislantott utána és ily szavak törtek ki belőle:

— Az hévatalos hatalmat, lám, respektáli még a — a bika is...

— **Egymásra ijesztettek.** Két vigéc járt a tanyákon. Varrógépeket erőszakoltak az emberekre. Az egyik tanyán nem volt otthon a gazda, az asszonyt lebeszéltek tehát a lábáról s aláírták vele a megrendelést. A vigécek nem voltak még a harmadik tanyán sem, mikor a megrendelő asszony férje haza érkezett. Nagy lett a felháborodása, mikor a megrendeléstől értesült s haraggal távozott el hazulról. Az asszony anyja is megijedt a férj haragjától. Kiszelte tehát a módját, miként szerezze vissza a megrendelő levelet. Visszahívták a két vigéceket, azon ürügygel, hogy egy második gépet is meg akarnak rendelni. A két vigéc örömmel sietett vissza. A fiatal asszony kiment a szobából, az öreg meg köténye alól előrántotta a rozsdás revolvert s a vigécekre szegezve, visszakövetelte a meg-

rendelést. Az egyik vigéc csecsemőnek érezte magát a revolver megpillantására, a másik azonban, megőrizve hidegvérét, szintén revolvert szegezett az öreg anyóra, mire meg ez ijedt meg, s kiejtve kezéből a revolvert távozni engedte a megrendelő levelet is magukkal vivő vigéceket.

— **Haramiák a községében.** Lugosról jelentik: Priszian község pénztárába az éjjel ismeretlen tettesek betörték és a Wertheim-szinkrényt elvitték, amelyben 597 korona készpénz volt. Az egyik éjjeli őr bevalott, hogy négy kieri ember szövetkezni akart velük a kassa elrablására, de erre ők nem vállalkoztak. Afeletti félelmükben, hogy esetleg bántódásuk lesz az éjjeli őrké, kerültek a községéből és a rablók így szabadon garázdálkodhattak. A csendőrség a tettesek nyomában van.

## Szomorú történet egy kis leányról.

Tudjuk, hogy az élet szívi a legvalószínűtlenebb, legkegyetlenebb meséket. A bus romantika színei, rejtélyei szövődnek át Szász Mariska élettörténetén is, melynek első fejezete ott ért véget, hogy az aradmegyei Gurba község előjárósága a község temetőjében egy Szász Mariska nevű, mintegy tizenhat éves idegen leányt talált, kinek a rajta levő ruhán kívül semmije sem volt.

A hozzá intézett kérdésekre azt adta elő, hogy egy vándorcirkusznak volt a tagja, még a tavasszal is fellépet Bródon. Ep legnehezebb produkcióját mutatta be. A porondra feküdt, miközben a cirkusz tulajdonosa a mellén vasat kalapált és egy szikra vagy szilánk a jobb szemét megsértette.

A tulajdonos neje a sérülést tímsó és kékkőpor befuvalással maga gyógykezelte mindaddig, míg vándorlás közben Nagyváradra érkeztek, ahol őt a tulajdonos neje Matyelkó Róza kórházba vitte s ott azon biztatással vált el tőle, hogy rövid idő múlva érte jön. Ez azonban nem történt meg s ez előtt három héttel a kórházból jobb szemére teljesen megvakulva kibocsátván, azóta folyton vándorol, hogy társaságát fel-találhassa, magát eladott fülbevalója árából tartván fel. Származására nézve semmit sem tud előadni, nem tudja hol született, csak annyit tud, hogy a tulajdonost és nejét tartotta szüleinek mindaddig, míg egy Hermína nevű, szintén a társasághoz tartozó leány egy izben fel nem világosította.

A borosjenői főszolgabíró most körözteti a cirkusztulajdonost és nejét.

## Tessék meggyőződni róla,

hogy nem felültetése a könyvvásárló közönségnek, mert most érkezett **5000 darab könyv**, amely csak karácsonyig minden elfogadható áron eladatik.

Képes könyvek, mesés könyvek, ifjúsági iratok, olvasmányok, szépirodalmi és egyéb díszművek teljesen új állapotban. — Nagy választék

## levélpapír ujdonságokban,

emlékkönyvek, levelezőlap- és fénykép-albumokban, festő dobozokban, íróasztal felszerelésekben. Nagy választék olvasó és mesés szép

## karácsonyfa díszekben

Krécsi A. Nándor

könyv- és papirkereskedésében Szabadka, Deák-utca, Kiskápolnával szemben.

Tessék a cégre figyelni! — Villamos megállóhely.

## SZINHÁZ.

\* **Kövesiék Ujvidéken.** Ujvidék szab. kir. város tanácsa legutóbb tartott közgyűlésén, miután Makó Lajos szegedi színigazgató szerződése lejárt — Kövessy Albertnek adta meg az engedélyt, hogy virágvasárnaptól kezdve 10 héten át társulatával Ujvidéken szerepelhessen.

## M ű s o r:

Szombat: Nóra.

Vasárnap d. u.: Náni. Este: Tatárjárás.

## REGÉNY.

## JAPÁN MESÉK.

Japán eredetiből fordítja: Bibó Bige György.

II.

### A tigris és a róka.

(Tora to kiozune to no hanasi.)

Egyszer a tigris egy rókát fogott s azt megakartta enni. A róka erre szembe állott vele és így szólt:

„En az állatok királya vagyok s az égből szállottam le. Ha engerem megeszel, meg fogsz azonnal nagyon bűnhődni.”

Minthogy a tigris ezt nem hitte el, a róka így szólt:

„Ha nem hiszed szavaimat, jöjj utánam. Minden állat, a mint meg lát engem, el fog ijedten szaladni.”

A tigris, hogy a róka szaváról meggyőződjék, vele ment annak háta megett lépkedve és íme, az összes állatok, félve a tigristől, szanaszét futottak.

A tigris nem gyanítván, hogy tőle félnek s azért futnak, abban a meggyőződésben maradt, hogy a rókától félnek.

Ezért szokták mondani, ha valaki az ura hatalma vagy szülői tekintélyében bizva dőlyfösködik:

„Tigristől kölesözött róka — hatalom.”

II.

### Az ószakai béka meg a kyótoi béka.

(Ószaka no kavadzu to kyoto no kavadzu.)

Elt egyszer Kyóto-ban egy béka. Ez a béka Kyóto-ban nagyon befolyásos személy volt ugyan, de azért még Ószakát se látta soha életében.

Egyszer aztán elhatározta, hogy megnézi s rögtön el is utazott. Utközben valami magas hegyhát került elé, amelyet nagynehezen meg is mászott.

Ezalatt a hegygerinczre egy másik béka is felérkezett. Erre mindketten egy kicsit szundikáltak.

A kyótoi béka kezdte a beszélgetést: „Ugy látszik, hogy ön is utazik! Hova megy?”

Erre a másik válaszolt:

„En ószakai béka vagyok s mivel látni akarom Kyótot, oda igyekszem! Es ön honnan való?”

„Ószaka meglátogatása a célom!” válaszol a másik.

Midőn így mindketten elmondták kiletüket, kérdezősködni kezdtek, hogy mennyi utjuk van még hátra.

Egyszerre mondta mindkettő:

„Eppen még fele utja.”

Midőn ezt meghallották, kétségbe estek mind a ketten.

Végre az ószakai béka szólalt meg.

„Bizony így célunkhoz elérni nagyon nehéz dolog. Egy szerencsénk azonban van, hogy ez a hely itt olyan magas. Nem jobb volna e. ha innen megöznék kiki Kyótot vagy Ószakát s visszatérnénk.”

A kyótoi béka erre a mondásra, azonnal bellegegyezett.

„Igaz van Onnek” mondá.

Erre mind a két béka, hátsó lábára felegyenesedett s figyelmesen nézgetett.

Végre megszólalt az ószakai béka:

„Íme Kyoto is az ami Ószaka” mire a másik:

„Valóban Ószaka nem különbözik Kyótótól.”

Igy szólván, nem is véve észre, hogy merre néznek valójában,\* visszatértek a merről jöttek.

(Folyt. köv.)

\* A béka szeme a fejtetején lévén, felállva hátra felé lát s így mindegyik a saját faluját látta.

**Keresztények csak keresztényeknél vásároljatok.**

